

νίκης, ὥρμησεν ἐκεῖθεν πρὸς τὴν κατὰ τὴν ἀντίθετον παραλίαν κειμένην Ἐπίδαμνον, καὶ διὰ τῶν κατὰ τὰς χώρας ἐκείνας ἔτι ἀπὸ Ἀλαρίχου ἐγκατασταθέντων Γόθων ἐγένετο κύριος τῆς Ἠπείρου. Καὶ ὁ μὲν ἀδελφὸς αὐτοῦ Θεουδεμουῖνδος ἠττάται κατὰ κράτος ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Ἰλλυρικοῦ Σαβινιανοῦ περὶ Ἐδεσσαν τῆς Μακεδονίας, ὅπου ἠχμαλωτεύθησαν 5000 Γόθοι. Ἀλλά, ἀποθανόντος μετ' ὀλίγον τοῦ Σαβινιανοῦ, ὁ Θευδέριχος ἐπαναλαμβάνει τὰς ἐπιδρομὰς, καὶ ἐμβαλὼν εἰς αὐτὴν τὴν Θεσσαλίαν λεηλατεῖ τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς Λάρισαν. Ὁ Ζήνων λοιπὸν κατέφυγε πάλιν εἰς δῶρα καὶ ἀξιώματα καὶ οὕτως ἐπέτυχε τῷ 483 νὰ εἰρηνεύσῃ πρὸς τὸν Θευδέριχον, ἐπιτρέψας αὐτῷ πρὸς τοῖς ἄλλοις μοῖραν τῶν ἐπαρχιῶν Δακίας (τῆς ἐντεῦθεν τοῦ Ἰστρου) καὶ ἄνω Μοισίας. Τότε ὁ Θευδέριχος συνέδραμε τὸν Ζήωνα εἰς τὸ νὰ καταβάλλῃ τὸν Ἴλλον· ἀλλὰ διὰ τοῦτο οὔτε πιστότερος οὔτε εἰρηνικώτερος ἀπέβη· ὥστε ὁ Ζήνων, πεισθεὶς ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον δύναται νὰ προσοικειωθῇ τὸν ἄνδρα, ἀπεφάσισε νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὸν Θευδέριχον λείαν ἐπαγωγότεραν, καὶ ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν ἀπὸ τοῦ Ὀδοακέρου ἀνάκτησιν τῆς Ἰταλίας, τῆς ὁποίας οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐτοκράτορες ἐξηκολούθουν διατηροῦντες κατ' ἐπιφάνειαν τὴν ἐπικυριαρχίαν. Τῷ 488 ὁ Θευδέριχος ἀπῆλθε μεθ' ὄλων τῶν ὁμοφύλων ἐπὶ τὴν κατάκτησιν τῆς χερσονήσου ἐκείνης, ἀφήσας ἡσύχους τὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας.

Οἱ ἱστορικοὶ τῆς δύσεως ὁμιλοῦσι περιφρονητικῶς περὶ τοῦ Ζήωνος, ὅπως περὶ τῶν πλείστων αὐτοκρατόρων τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ· καὶ ὁμως, ἵνα περιορισθῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς μόνον τὸν Ζήωνα, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀρνηθῶμεν, ὅτι, διατηρήσας τὴν θρησκευτικὴν τοῦ κράτους ἐνότητα, μετὰ τῆς ὁποίας τοσοῦτον στενωῶς συνεδέετο ἡ πολιτικὴ ἐνότης, καὶ ἀπαλλάξας τὴν Ἀνατολὴν ἀπὸ τὸν Θευδέριχον, ὁ ἀνὴρ οὗτος δὲν ἔδειξεν ἐπιτηδειότητά τινα; Τὸ τελευταῖον τοῦτο γεγονός δὲν εἶναι δι' ἡμᾶς ὀλιγώτερον τοῦ πρώτου σπουδαῖον. Κύριος οἶδε τί ἤθελεν ἀποβῆ τὸ ἔθνος, ἂν ὁ Θευδέριχος κατακτῆσας ἅπασαν τὴν μεταξὺ Ἰστρου καὶ Ταινάρου χερσόνησον παρεσκευάζεν ἐνταῦθα, διὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν Γόθων μετὰ τῶν ἰθαγενῶν, τὴν συγκρότησιν ἔθνους νέου καὶ ἄλλοτριῦ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ παραδόσεως, ὅπως ἔπραξεν ἐν Ἰταλίᾳ; Οἱ δυτικοὶ δύνανται νὰ μυκτηρίζωσι τὸν Ζήωνα διὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἀπεμάκρυνεν ἐντεῦθεν τὸν Θευδέριχον· ἀλλ' ἡ ἑλληνικὴ ἐποψὶς εἶναι διάφορος, οὐδὲ δύναμεθα νὰ περιφρονησῶμεν τὴν μνήμην ἀνδρὸς ὅστις οὕτως ἢ ἄλλως συνετέλεσεν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐθνότητος ἡμῶν. Πλὴν τούτου οἱ σφύζομενοι τοῦ Ζήωνος νόμοι μαρτυροῦσιν ὅτι ἐξέδοτο διατάξεις τινὰς ἐπιτηθείας νὰ ἀνακουφίσωσι τοὺς γαιοκτῆτας ἀπὸ τῶν ἐπικειμένων εἰς αὐτοὺς ἐπαχθῶν φόρων. Δὲν ἀναφέρομεν δὲ μετὰ τῶν προτερημάτων τοῦ ἀνδρός, τὸ παρά τινων λεγόμενον, ὅτι δὲν κατέστησε διάδοχον τὸν ἀνάξιον αὐτοῦ ἀδελφὸν Λογγίνον· διότι τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν βασίλισσαν Ἀριάδνην, ἧτις ἀποθανόντος τοῦ Ζήωνος, ἐν ἔτει 491, ἐσύστησε τὴν ἀναγόρευσιν τοῦ Ἀναστασίου.

Ὁ Ἀναστάσιος εἶχε γεννηθῆ εἰς Δυρράχιον, τὴν ἀρχαίαν Ἐπίδαμνον, ἐκ γονέων ἀφανῶν. Ἐλθὼν νεώτατος εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐγένετο δεκτὸς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ἀνακτόρων καὶ προήχθη, τοῦ καιροῦ προϊόντος, εἰς δευτερεῦόν τι τῆς αὐτῆς ἀξίωμα (1),

(1) Ὁ Ἀναστάσιος ἦτο διπλωμάτης (ἦτοι ἡδύχοποιός ἢ ἐκ τῶν «ἐπὶ τῆς διγῆς» καὶ εὐταξίας· ἐν τῷ ἱερῷ παλατίῳ τεταγμένον (ἰδὲ περαιτέρω πλείονα περὶ τοῦ ἀξιώματος τούτου).

